

FEJÉRMEGEI

NAPLÓ

Helyben

1 óra	1 K.	1 óra	150 K.
1 évre	3 K.	1 évre	450 K.
1 évre	6 K.	1 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Vidéken

1 óra	1 K.	1 óra	150 K.
1 évre	3 K.	1 évre	450 K.
1 évre	6 K.	1 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-ter 1.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felolós szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

BESZERZÉSI

előleget kaptak október havában az állami alkalmazottak. Persze mindenki sietett az előlegből annyit felvenni, hogy tizennégy hónap nyomorúsága alatt csinált adósságok egy részét kifizethesse, a másik részen pedig beszerezzen azt és annyit, amennyit csak lehet. Az ugyan tudta mindenki, hogy 1916. január elsejétől az előleg visszafizetése megkezdődik, de abban bizakodtak, hogy talán addigra megszűnik a háború, vagy legalább enyhülni fog a rettenetes drágaság és így könnyebben nélkülözhetik az esedékes törlesztési részletet. Majd erősen bizakodtak abban is, hogyha a háború még tartana, a kormány az előleg visszafizetésével vért fog a háború végéig, esetleg megegyezik kisebb részletekkel.

Ámde a háborúnak nincs vége, a drágaság nem enyhült, hanem fokozódott, az előleg elment, a beszerzésekből nem lett semmi. A pénz tehát elfogyott, de az éléskamra üres maradt. És 1916 január elseje itt van. A husz százalékos segély is meglesz akkorára szavazva, de az állami alkalmazottak pénze még kevesebb lesz, mint volt eddig.

Ilyen csúf játékot az állam nem üzhethet alkalmazottaival, akik idehaza a háború kitörése óta nagyon súlyos, véres-erős csatákat vívtak, keményen dolgoztak. Annál kevésbé teheti ezt, mert a megoldás könnyű. Hiszen az államiak szerény emberek. Még csak azt sem kérik, hogy az állam engedje el nekik a kapott beszerzési előleget. Nem. Ők csak azt kérik, hogy a kormány adjon most ki nekik a megszavazandó segítyt és a kapott előleget részletekben vonja le a háború után.

Ez a kérés igazán méltányos. Teljesítése elvitázzhatatlan kötelessége a kormánynak.

Dr. Prohászka Ottokár hadiárвахáz.

Huszonöt ezer korona az eddigi gyűjtés.

Csütörtökön délután 4 órakor volt Székesfehérvár lelkes gyűjtőhölgyközönségének értekezlete, amelyen összegezve lett a házról-házra történt gyűjtés eredménye. Azon hölgyek, akik az értekezletig nem számoltak el a gyűjtéssel, az értekezleten történt meg, s most már az összes gyűjtőiek beérkeztek a hadiárвахáz pénztárosához, Baranyay Lajoshoz, aki a gyűjtő-íveket folytatólagosan fogja nyilvános elszámolóként a Fejérmegyei Naplóban közzélni.

A leszámoló értekezleten a hölgyek ismét nagy számban jelentek meg s Szógyény-Marich Julia alapítványi hölgy elnöklete alatt történt az összes gyűjtőiek felolvasása. A hölgyek gyűjtésének eredménye 17233 45 korona, amely összeget a pénztáros a Fejérmegyei Napló többi gyűjtésével együtt a helybeli takarékpénztárakban helyezte el adag, amíg az országos bizottságnak elszámol róla. A Fejérmegyei Napló gyűjtésével együtt a mai napig hadiárвахáz mozgalom pénztárosához 25149 31 korona folyt be.

Ezen összegben nincsenek beszámítva azok az adományok, amelyek a polgármesteri hivatalhoz érkeztek, amely mintegy három ezer koronát tesz ki.

Az értekezleten Szógyény-Marich Julia elnök meleg hangon mondott köszönetet a fáradhatatlan hölgyeknek, akik a mostani nehéz viszonyok között ilyen tekintélyes összeget tudtak összehozni a háborús jótékony-ság egyik legszebbikére a magyar hadiárвахázra.

A gyűjtőiek folytatólagos kimutatása és nyilvános elszámolása a következő:

Schön Rudolfné és Rác Sománé gyűjtőivén adakoztak: (Fapiacz).

Általános Bank és Takarékpénztár Részvénytársaság 30 K., Varga István 1 K., Márton Simonné 3 K., Gánts Istvánné 2 K., Langmár Ferenc 1 K., özv. Gróc Kálmánné 1 K., Maron Irma 5 K., N. N. 60 f., Mákos Nándorné 1 K., Marosi Józsefné 1 K., N. N. 1 K., N. N. 1 K., özv. Kili Jánosné 1 K., Strasser Lipótné 1 K., Vogel Janka 30 f., N. N. 2 K., Klein Mór 2 K., Pinsinger Ferencné 60 f., Kleinné 60 f., Csikós Endréné 2 K., S. N. 60 f., Schön Rudolfné 5 K., Rätz Sománé 5 K., Marek Györgyné 1 K., összesen 7170 K.

Bartha Aladárné gyűjtőivén adakoztak: (Pákozod).

Zaitz Gustáv 10 K., Bodola Aladár 5 K., Bartha Aladárné 5 K., Zaicz Gusztávné 5 K., Bartha Arminné 1 K., összesen 26 K.

Haich Böske gyűjtőivén adakoztak:

Sprung János 20 K., Missik Vilmos 10 K., Egy tűzér 2 K., Egy másik tűzér 1 K., Haich Károly 5 K., Sz. G. 3 K., T. G. 1 K., H. B. 4 K., Martischng Anna 1 K., Haláchy Lóránd 1 K., Baracs Károlyné 20 K., Haich Sári 1 K., Haich Béla 1 K., összesen 70 K.

Schwarzbach Flóra íve. Előzőleg 210 koronát adott, amely már nyugtázva volt.

Brestyánszky Karolin 50 K., Horváthné és Rónainé 50, Stéger Lajosné 50, dr. Polgár Iván 5, dr. Kapossy Endre 2, Velinsky Margitka, Fischer Mária, Széll Sándor.

Kalmár János 2, Preiszler J. Lajos 2, Székfi Ignác, a szt. Imre kollegium prefektusa Budapest 20, Vicenty Zoltán Budapest 10, Kovács Erzsike Várpalota 13, dr. Kalteneckert Viktorné Nezsider 10, Gröller Lola Grác 14, özv. Mózer Györgyné Vái 5, Sárobgárd: Huszár Imre 10, Mészöly Irma 1, Mészöly Irén és Klári 4, Mészöly Loránd 2, Somody Józsefné 2, Kiesz István 2, Mészöly Endréné 2, Holdnar 2, Pasteiner növérek 6, N. N. 5, Szántner Józsefné 2, Huszár Agost 4, Salamon György 2, Schlezinger Miksa 2, Heltay Dezsőke 5, Tatay Bernőné 2, dr. Golnérné 2, Braun Dávid 2, Kozma János 2, N. N. 2, Kolner Terus I., Mészáros Annus 1, Bakos Katus 4, Ocsipa Teréz 5 korona, összesen 310 korona.

Dr. Hölly Gézánné és dr. Balassa Sándorné gyűjtőivén adakoztak: (Távirdu u.)

Müller Anna 60 f., Hajcsék Gyuláné 1 K., Illés József 1 K., Klein Lajosné 5 K., Aschenbrenner-Ferencné 40 f., Schvarc Sándor 1 K., L. Bertalanné 2 K., Merson Simon 2 K., özv. Forster Györgyné 1 K., Körösy Gyuláné 5 K., Krausz Gyözönné 2 K., Sereglő Géza 2 K., Jámor Zsigmond 1 K., Csaplár L-né 2 K., Gebner Lajosné 40 f., Benedek Tivadarné 40 f., Szöllösy Jánosné 20 f., N. N. 30 f., Koronay 20 f., Back-Györgyné 20 f., dr. Kistelnky Károlyné 50 f., Magyaródi Józsefné 1 K., G. Lajosné 2 K., Berger Ferencné 5 K., Takács Antalné 2 K., Millner Ulrikné 1 K., özv.

Hirth Ferencné 1 K., Monar Jánosné 50 f., Hajcsék Lajosné 1 K., H. F. 10 K., Balassa Sándorné 5 K., Jeidek V. 1 K., Klein Camilla 4 K., dr. Hölly Gézánné 10 K., összesen 121 20 K.

Dr. Szabady Józsefné gyűjtőivének kimutatásában több név és számba volt, amelyeket kijavítottunk. özv. Kanel Hugóné 5 K. adományozott. Hibás nevek voltak: Havranek Lajos, Gáncs Jenő, Bessenyeyné, Fritz Mária, özv. Molnárné.

A hadiárвахáz ügye Adonyban.

Adony közönsége lelkes örömmel fogadta a hadiárвахáz létesítésére irányuló főlhívatást F. hó 16-án Zichy L. Cára grófnő unoka hugainak, Zichy Livia és Mária grófnőnek bevonásával értekezletre hívta magához a közönség intelligens hölgyeit, hogy velük a gyűjtés módozatait megbeszélje.

A értekezleten a grófnőkn kívül jelen voltak Huszár Ferencné, dr. Szili Jánosné dr. Kiss Jenőné, Weszeli Miksáné, Farkas Zsigmondné, Hornay Györgyné, dr. Sajgó Gusztávné, Gémesi Károlyné, Körtens Alfrédné uraszonnyok és Csöngedy Gyula esperes.

Elnöklő esperes üdvözölvén a megjelent hölgyeket — miután a hadiárвахáz szükségességét egy-két szóval előadta — a helyi gyűjtőbizottság megalakítására kérte föl-jelen lévő hölgyeket. Az összes megjelent hölgyek egyhangulag helyeselték az eszmét s lelkes örömmel vállalták a gyűjtést. A gyűjtés f. évi dec. végéig fog tartani s a jelekből ítélve, szép eredménnyel fog végződni.

— A szegény gyermekeknek. Az a nemes akción, amely a szegény gyermekek felruházását célozza, a jószívű közönségünk áldozatkész-ségéből szépen halad. Alig mulik e nap, hogy valami adomány ne érkezne. A mai napon Knazoviczky Bela divatruhász tulajdonos 13 darab sápkát küldött. Rádler Gottridné 1 drb. nagykabátot, 3 kiskabátot, 3 sápkát és 2 drb. nadrágot küldött a Fejérmegyei Naplóhoz a szegény gyermekek részére. Ismétlenül figyelemzetünk mindenkit, hogy az adományok szétosztására a jótékony négyeletet kértük meg, hogy így minden adomány a legérdemesebb helyre kerüljön.

Hindenburg-hősök.

Tóth Cs. József közlegény a többiek közül bátorságával tűnt ki. Július 19-én Wielkopolenál a legnagyobb ágyú, gépfigyver és gyalogsági tűzben misem törődve a fenyegető veszedéllyel rohant előre a drótványig s egyike volt az elsőnek, akik annak elpusztításához hozzáfogtak. Eközben buzdító szavaival bátorította társait kiartatásra és nyugodtságra. A drótvágás közepette a bátor közlegény maga is megsebesült.

A derék közlegény a nagy ezüst érmével lett kitüntetve. *Kiss János* szakaszvezető az összes ütközetekben résztvett, amelyben száada mindenkori bator viselkedésével s ezáltal követendő példa adásával tűnt ki. Wielkopolenál június 16-én az erősen kiépitett orosz állások elleni támadásban a legnagyobb tüzérségi és gyalogsági tűzben félelmet nem ismerve bátran vezette a rábirozt raj embereit egész a drótsövényig, majd annak elvágása után rohammal behatolt az ellenség állásába.

A szép példát mutató, bator szakaszvezető a kis ezüst vétezségi érmével lett kitüntetve

Háború.

Oroszországban.

József Ferdinánd főherceg hadserege a Kormin-patak vidékén az oroszok egy előretörését visszautasította. Olykától délnyugatra az ellenség egy repülőjét leszállásra kényszerítették és elfogták. Egyik repülőrajunk a Mieawice-Sarni vasut Autonovka állomására és a Klewani pályaudvarra bombákat dobott. Az akció sikeres volt, Klewannál tüzvész támadt; öszszes repülőgépeink az ellenség heves tüzelése dacára sértetlenül térték vissza.

Olasz harctér.

A tiroli és Isonzó-harcvonalon egyes helyeken tüzérségi harc folyt. Csapatunk a flitsi katlanban rajtaütéssel foglalták el az olaszok egy előhadállását.

Sikereink Montenegróban.

Csapatunk az ellenséget Gli-bacitól délkeletre is a Tara-szadéig szorították.

Más osztrák-magyar hadoszlopok heves harcok között elérték a közvetlenül Bjelopoljetől északra fekvő magaslatokat és a Rozalj és Berane közt féluton levő terepszakaszt.

Az ellenség Ipektől nyugatra megkezdte a visszavonulást Plav és Guzirje felé. A tegnapi jelenléti foglyok száma 900-ra emelkedett.

Mackensen-hősök.

Orosz szekéroszlop vonult át Varez községen. Negyven szekér, hadihíd vérséhez szükséges anyagkészlettel megrakodott. A parancsnokló tiszt és 50 katonája, akik a kocsioszlop védelmére voltak kirendelve, abban a kellemes hitben ringatták magukat, hogy bajuk nem eshetik. Merről fenyegethetne valamilyen veszedelem! Osztrák-magyar katonaságnak se közelben, se távolban semmi nyoma; huszárok a „vörös ördögök” meg csak nem járnak ezen a nyomorúságos, mocsaras átázott talaju vidéken. Különbben, ha ide merészkednének is, néhány puska lövés majd elriasztaná őket.

Az oroszok pipázva ballagtak az uton, parancsnokuk pedig szivarra gyujt. De ugylátszik sehogys sem izlik neki a szivar, talán mégis csak rajtuk üthet az ellenség. Távcsovön át széjjelmező, de semmit sem vesz észre. Igaz, hogy a borus idő megnehezíti a kilátást, de egyuttal saját kocsijait is védi oly módon, hogy az ellenség szemmel elől eltakarja.

A midőn a kocsisor egy kanyarulónál befordult, az orosz tiszt szinte gépiesen hátréteknit, de a kocsisor végét nem is látja. Megmagyarázhatatlan nyughatatlanság vesz rajta erőt, faradt paripáját megsekkanttyuzza és a hátsó szekerek felé törvagoly. De mi történhetett ezekkel, hogy meg sem mozdulnak? Néhány katonára karabélyja utánnyul, amit a fuvarosok aggodalommal néznek. „Mi a csodának nem mozdultok?” ordítja rekedten az orosz tiszt. Idegen lovasok teremnek közöttük, mintha villám hirtelen volna őket. Atkozódás, szitok és jajszó hallatszik onnan.

Az orosz tisztnek széttekinésre sem volt többé ideje — három magyar huszár máris közre fogta.

Néhány perc múlva már az egész kocsisor zsákmanya volt a huszároknak, teljes anyagkészletével, hetven lóval az 50 főnyi legénységét pedig foglyul ejtették a derék magyar huszárok.

Ezt az igazi huszárosnyit krompachi Cornides Albert 10-es huszárhadnagy hajtotta végre hét huszárjával, kikkel felderítő utra lett kiküldve. A főhadnagyt a katonai érdemkereszt szalagján viselhető „Signum Laudisszal”, hét huszárját pedig az ezüst vétezségi érmével tüntették ki.

TARCA.

Katonáinkról mit mond a természettudomány?

Irta: *Hajós József*

Nem szabad felednünk, hogy a régi hősök már kortársaik által is megcsodált, kivátságos emberek voltak; akik a mai rekordbajnokokkal állítandók párhuzamba. Az átlagos emberanyag akkor sem volt edzettebb, munkabíróbb mint manapság. Kétségtelen, hogy sokat elszenvetnek, pl. a fárakó piramisait építő rabszolgák, a rómaiak bányáiban kényszermunkán dolgozó elítéltek, a középkori gályarabok, de ki tudná megmondani, mennyi kint viseltek el a mostani háboruban pl. azok a véreink, kik szerb hadifogságba jutottak s ruha és élelem nélkül dolgoztak végkimerülésig, míg kirjajkól meg nem szabadította őket a halál.

A régi katonák a maiaknál daliaőbbak. kitartóbbak, hősiesebbek csak akkor volnának, ha a mai katonákról bebizonyosodnék, hogy ezek az időjárás szélsőségeit kevésbé tudják elviselni, a fáradalmak, menetelés, rohamozás, éhezés és szomjazás, a sebesülés és lelki megrázkódtatások hamarabb leveri őket mint a „daliás idők” régi vitézeit. Az összehasonlítás

azonban itt is a mostani katonák javára dönt; az orvosok által erre vonatkozó adatok örvendetek. A kultürember roppant fáradamakat kibír és rettenetes helyzetekben kitart. A ókori harcedzett vitézek nem is álmódta a mai nehéz lövedékek hatásáról. Ugyancsak neveléses gyerekejték az ókori faltrókos, hajtógép, hajócsaklya a mai 30 és feles és a 42-ös gránátok, repülőgépi bombák és torpedók robbantó erejéhez képest. A katalumi, marathoni, siracusai, milviusi, lepantói, mohácsi csaták csak nagymérvű korcsmai verekedések a mukdeni, csuzimai, lembergi, gorlicei, doberdói, görcei rettenetes csatához képest. Ott birköztak, és karddal csiklandozták egymást, az uj idők csatáiban pedig vijjogva sivit a srápnél és a halál magvait szórja, gödröket vag a gránát és váralakot röpít a légbe szétéptett embertestekkel együtt; a felrobbanó aknák százakat egyszerre ölenek, vagy tesznek nyomorékká; a torpedóoszó várakat sülyeszt el pár perc alatt, a légi járművek is bombákkal robbantják az ember lakóhelyeit és tördelik az életert.

Az uj idők katonáinak ellenálló képessége is nagyobb. Önként érthető, hogy ezt óriási mértékben fokozza a modern orvostudomány viszonyainak alkalmazása, a higiénia haladása, a betegség megelőzése (profilaxis) való esz-

közök felhasználása. Különösen a szigorúan alkalmazott védőoltás által sikerült minimálisra csökkenteni a fertöző bajok terjedését. De a verhas és a kiütéses tifusz ellen még nincs védőoltás, mégis aránylag kevés katonára halt meg a bajokban pedig régen rettenetes számú áldozatot vettek e betegségek.

A katonák edzettségét bizonyítja az, hogy a meghűlési betegségek száma is aránylag csekély. Igaz, hogy a téli hadjárat borzalmait most már jelentékenyen kisebbíti az állásharc, a fedezékek, védőhelyek célszűrőbb berendezése, a jó meleg ruha, mely a test hőfogramát megfelelően szabályozza. De a legmelegebb préms bundák használata mellett is elér a fagyás, hűlés, reuma az őrtálló, előőrson levő tüzvonalban fekvő katonát, ha az nem elég edzett s szervezete a csipős hideget, dermesztő fagyot állani nem képes. A hadrakelt katonák rengeteg számához képest mégis aránylag kevés embernek ártott a hideg.

A mai katonák menetelési képessége felülmúl minden eddigit, pedig elég nehéz szereléseket kell magával vinnie. A Hindenburg-hadsereg Oroszlengyelországban több napon egymásután napi 70 kilométeres menetelést végzett s ezzel is világrekordot állított, mely paratlan a haditörténelemben. Drusus római légioi nagyszerű meneteléseket végeztek, midőn egész Germaniát bejárta, de ezt könnyű teheték a rómaiak által előre megépített utakon. Ellenben a német-magyar csapatok feneketlennek látszó mocsarakon, folyómedreken, süppedő, forró homokisvatonát menetelt roppant távolságokra. A német hadvezetőség jogosan eldicsekedhetik, hogy vezetés alatt egyetlen oly hibás hadicsékelymenny nem történt, melynek a csapatok menetelési képtelensége volt az oka.

A modern katonára folyénes teljesítő képességének alapja az ő lelki és szellemi fejlettsége. A kultúrátlan természeti népek, még erősebb testalkat mellett is kevésbé tűrik az éhséget, betegséget, fáradalmakat, lelki megrázkódtatásokat, mint a finomabban szervezett kultürember. Az angol-francia-hadseregbe besorozott szinesbőrű katonák, még a hinduk is sokkal előbb kimerülnek, mint az őket vágóhídra hajtó fehérbőrű, de feketelékű, raffinált parancsnoklók.

A művelt államok katonáit idegkatonáknak nevezhetjük. Oroszországnak alacsony műveltségű, nyers, de erőteljes emberanyaga nem versenyelhet a magyar és a még művelt német katonákkal pl. a bajorokkal, poroszokkal. Az orosz katonára erős, de gyenge idegzetű, ami pedig a modern háboruban nagy fogyatékoság.

SÖVEGJARTO vászonruhaza, Barátok épülete.

Nagy választék fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Külföldi vásznak törölközők, ábrós, lapadók és zsebkendők. Agy- és asztalterítők, szünyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ

A háboru árnyékaiból.

Nalunk történt az eset. A szereplők: egy vitéz, de tartalékos hős, egy ismeretlen valaki s a vitéz, de tartalékos hős felesége.

A tartalékost beszélléseik az egyik szerény nádföldeles, hajlékba a hol egyszerre azt konstatalta, hogy ő még nem is olyan nagyon öreg, mint a hogyan egyegek gondolják: Különösen érezte ezt, a mikor a posta egy erősen lecstrizelt levelet hozott hozzá. A vitéz, de tartalékos hős egyszerre kezdte a helyét nem találni, a szeméi villogtak, mint egy vén macskáé a sötétben, azt kelt, mint a zsidóban a fájás, aztán kijelentette, hogy: hogy ma délután gyün a feleségem. Ugyanezt kijelentette kétszer-háromszor s nem tudom hányszor, ugy hogy a körülvevőknek gyanul kellett fogniok. A szállást elkészítette és várt. Es csakugyan, az asszony megérkezett. A többiek megszokták már az ilyen jeleneteket és csak aztán örvendeztek, hogy hát mégis csak jó, ha valaki olyan igazán szeret az asszonya? Az irgység pedig ott támadt föl, mikor az asszony kipalolta a sok jó hazait, a különféle dísznóságokat, hűrkát, kalbászt, szép fehér omlos kalcsót, melléje pedig új bor, a mi után háromszor csettint az ember a nyelvével. A vitéz, de tartalékos hős meghalt a világnak s evett három helyett, oly jóüzűen, hogy Rothschild nagyságot ur szivesen lenne három napig tartalékos, ha olyan jóüzűen tudna enni. Az asszony gyönyörködött a jó étvágyában és csakugyan felta a tekintetével az embert.

A boldogság bárányfeihői elé ezalatt telekedő nehéz föllegek kezdtek gomolyogni. Valaki a kit a könnyelmű világ talán az irigyek közé sorozta, de a kiről az igazság mindenestre megállapíthat annyit, hogy a becsületesség mellett a drámai érdekességek iránt is volt érzelme, egy táviratot menesztett abba a kis faluba, a honnan az érdekes regény szálai elindultak. A távirat éppen időben érkezett. Röviden, de velősen meg volt írva benne minden a mit az asszonynak tudnia kellett, azontfel a ház, a lakás, a mely ékes jeleneteknek leendett színtere. Az asszonynak, vagysis a dráma harmadik szereplőjének maradt még anyi ideje, hogy a vicinálisra fölgorhatott, a mely aztán szörnyű pófékeléssel bevonult az ősi kődbe és sárba burkolt Fehérvárra. A menyecske robogó fiakerre ült s energiát és körmeit élesítve röpült a tetek színterére. Eppen jókor ért. A derék férj a harmadik véres hurka borkéjéből szopogatta a töltelékot s éppen a karcos felé vetett sóvár pillantást, a mikor nem is tiszta, de hanem szinte berugva kinyílik az ajtó s megjelenik a hitves, a kinek ő valamikor sírig tartó hűséget esküdött az oltár előtt s a ki azóta félteucat kis magyart ringaltgatott a bölcsőben hű-férje jóvöltából.

A hurka borkéje a torkán akadt a karcos felé nyuló kez görcsöt kapott s valamit egy villogott a szeméi előtt, mint mikor forró júnysban és Ladányban, leült a megyörgös mekni. Egy pillanattal néma csend, mely után az anyatigis veszett ordítása hársant föl a szük szobában. A hűséges hit-

ves egy pillanat alatt tisztára földördította a helyzetét, azaz, hogy nemcsak a helyzetet, hanem azt a széket is, amelyen az a bizonyos valaki néhány röpke pillanat előtt még sóvár macskaszemekkel szinte felta az ő hitves urat. A rémület annyira ur lett a meglepett társágon, hogy az ellenállás egyszerűen-megdermedt s a leleplezett bün tudata némaságba fulladt. Csupán az öklök és körmök dolgoztak, azok azonban rendületlenül. Ráértédt a vetélytársra és a mig a lélekzet ki nem fulladt belőle, dögönyözté meg, a hogyan csak muszkát és szerbiánt szokták dögönyözni ebben a kocás, háborus világban. Aztán pihent egy kicsit és újra kezdte. Selyem kendő, selyem ruhá, selyem szoknya, szépen kikolmizott hajfürtök és kapcsol részkei röpke percek alatt szertefoszlottak és a doberdóli fensikön nem aprózzák ki oly dobpergészertü ítemességgel a srappel lövésüket, mint ahogyan az ítések lefohgytak a csabító két kipirult pofikájára.

S a férj? — mit gondolnak önk — mit csinál a férj? Egyszerűen semmit. Azaz annyit mégis megadott, hogy lenyelté a hurkamaredekot, eltakarította a jóféle hazait és nézte, hogy mit csinál az ő életepára a nemjőféle hazaiával. Ugy érezte magát, mint a királyitigris, amely körül a másik nem egymást harapdálja, ő a farkával a földet csapodkja s nyalja a szájaszélét: ki az erősebb? Egészen rendjén van a dolog, hogy a győztes az asszony, az igazi asszony, a kinek az oltárelőtli eskü, meg az elringatott félteuc apró magyar szempontjából illik igazának lenni. Neki pedig illik halgatni, végignézni, hogy miként löki ki az ajtón az igazi azt a másikat, megvárni a nyelvelevest, meg azt az egygár pofont, amelyet legalább elvben kiérdemelt.

Az eset így történt. Nalunk nem is beszélnek most másról, csak erről a vidám esetről. A férfiak kummogtak, vigyorogtak és nagyokat elmellednek, az asszonyok pedig meglepéssel konstatalják, hogy mégis csak van igazság ebben a komisz, háborus világban, s a bün, ha nem is mindig, de mégis megkapja a maga büntetését.

HIREK.

Katonai kitüntetések. Pómezsanky Aladár 69. gyalogezredbeli őrnagy a vaskoronarend harmadik osztályát kapta. Geszler Béla 69. gyalogezredbeli tartalékos főhadnagy és Sebestyén István 10. huszárezredbeli tartalékos hadnagy, a katonai érdemkereszt harmadik osztályát kapták.

Ülések a városnál. Az állandó választmányi bizottság és az árvaházi igazgató választmány december 20-án ülést tart.

Játékok a szegény gyermekeknek. Legújabb akciónál játékgyűjtés a szegény gyermekek karácsonyára, továbbra is meghallgatásattal. Borján Ferke ismét játékot hozott a Fejérmegyei Naplóhoz a néma cécra. Reméljük, hogy a kis lelkés, hazafias Borján fucskának még sok követője lesz.

A rokkantak segélyezése országszerte nagy gondját képezi a hatóságoknak — Debrecen városa havonként 20 korona áru elelmszer kiosztását határozta el a családos rokkantak segélyezésére. A Székesfehérvári Hadszegélyző Bizottság 8 rokkant katonának ad rendszeresen hetenkint 10 K. segélyt, készpénzben, ezenkívül esetről-esetre új cipőt, élelmet s.b. E célra gyűjtí a „rokkant katonák segélyezése” cím alatt adományokat.

A tisztességes irányú magyar sájtó gondoskodott arról, hogy a népek legyen olesó, elevenen szerkesztett kitünő országos lapja, s hogy ahhoz mindenki, meg a legkisebb kis falu polgára is könnyen hozzáférhessen. Ez a mi nagyszerű népujság orgánumunk az Új Lap, amely messze tulszárnyalja a hasonló áru országos lapokat. Elve mindenről gyorsan, röviden, de mégis a legvilágosabban tájékoztatni a nagy közönséget. Megvédeni mindazt, ami tisztességes. Megvédeni a vallást, a hazát. Különösen szolgálja a földmivelőt és az iparos osztály érdekeit. Az ilyen lapot, amely annyi jó akarattal támogatja ügyünket, nekünk is támogatni kell. Négyfillérért a Fejérmegyei Napló minden kihirdőjénél és az üzletekben kapható.

Tejhamisítás. A tejhamisításban a rekordot Székesfehérvár éri el. Talán az egész Dünántúlon nem üzik oly nagy mértékben mint nálunk, mint ami tejtermelőnk egyrésze, ákiknél a lelkiismeret ugylátszik, teljesen kihalt már. Peneken a következőket büntette meg a rendőrség a tejhamisítás miatt: Veisz Józsa férjezett Bleier Pálné két rendbeli vizezett tejért 35—35 korona pénzbüntetést vagy 3—3 napi elzárást kapott. Kis Andrásné (Tobak-u. 5.) 120 koronára vagy 6 napra ítélték. Szente Katalin (Óreg-hegy) 40 K, vagy 3 napot kapott. Szabó Istvánné (Jancsán-u. 36.) 30 K, vagy 2 napi elzárásra lett ítéltve.

Megégett fucska. Megirtuk, hogy Radács Ferenc, Radács József sóstói kertész fia megégett s égési seibebe belehalt. A hatóság a megégett fűcskát felboncoltatta s megállapította, hogy senkit sem térhel a felelősség. A beteges gyermek ön maga volt oka szerencsétlenségének.

Hadiposta. A Vöröskereszt üditő állomását az átutazó katonák közül Blum Jenő tartalékos katoná a doberdói fensikön küzdő Király N. nevezett 17-es honvédek üzenetét adta át s arra kér bennünket, hogy ezuton adjuk tudul a honvéd aggódó feleségének, hogy betegségből felgyógyult s most a doberdói fensikön van.

Drágaság megszüntetése. A leguntobb, de mégis a legfontosabb és legaktuálisabb kérdéshez, a drágaság orvoslásához már sokan hozzászóttak lapunk olvasói közül. Ujjabban Fodor János előfizetőnk küldött erre vonatkozólag egy levelet, amelyben a következőket írja:

Hatos tisztességes polgári házsonra kell szoritani minden műveltet a favágótól egész a hadvezetésig, hogy a külienség rajtveret erőt ne vehessen. A mindeideig összeharcsolt milliókat az állam foglalja le és abból magának 50 százalékot mint jogos tulajdonát fordítsa hadicélokra. Ami a tisztességes hatos százalékok itéleti, jelleltessenek bizottságot minden művelleti szakmában, akik arról kötelesek legyenek egy kimutatást előterjesztieni a kormányának.

Fodor elbarátunk, mint látjuk, igazán idealista. Mi reálisn vagyunk ideálisták, mi szerényebb javassalal iszobérnek. De hát mit ér a becsületesség táborának követelése, ha annyira bedugultak azok a fálek, amelyeknek az egész ország jajsavát meg kellene hallaniok.

Nem lesz állatvásár. A szájs és körömájás miatt a hétfői országos vásár alkalmával a hasiott körmű állatok felhajtása tilos.

Eltűntek. Dich Ferenc, kőfaragósegéd; Török Sándor, születelt Németh Lidia, kajárszentpéteri lakos, akin az elmetségstünetei többször jelentkezni szoktak, eltűntek. A vármegye aispánja elrendelte a körözésüket.

Karácsonyfaünnep. A székesfehérvári Hadszegélyző Bizottság folyó hó 22-én szerdán délután tarja a vármegyehez nagyertermen karácsonyfa-ünnepélyt az elesettek arváit, a rokkantak és a harcossok szegénysorsu gyermekei számára. Az ünnepi beszédet dr. Prohászka Ottokár megyéspüspök mondja. A felsőbb leányiskola énekkara karácsonyi éneket ad elő.

Sértáspostis. Székesfehérvár területén szörványosan fellépett a sertáspostis. A rendőrfőkapitányság felhívja a sertástulajdonosokat, hogy a betegséget azonnal jelentsek, mert különben szigoru büntetésnek teszik ki magukat.

Székesfehérvár szab. kir. város

APOLLO-színhaza.

KIZARÓLAGOS JOGGAL.

UU CONAN DOYLE-CIKLUS II. SOROZAT

Pénteken, szombaton és vasárnap

A farka dominó

detektív-történet 4 felvonásban.

És a nagyszabasu remek kiegészítő műsor.

Előadások 6 és 9 órákor. — Rendes helyárak.

A karácsonyi tábori csomagforgalom. A tábori csomagforgalom a karácsonyi- idôszakban előrelátóhatóság nagy arányokat fog ölteni és a polgári csomagforgalom szokásos emelkedésére is kell számítani, úgy, hogy a posta mai "korlátolt teljesítő képessége és a kedvezőtlen közlekedési viszonyok folytán könnyen olyan torlódások állhatnak be, melyek a karácsonyi csomagforgalomnak idejében való lebonyolítását lényegesen hátráltatni alkalmassak. Minthogy pedig a harc-terén küzdő véreink méltán elvárhatják, hogy a nekik szánt karácsonyi csomagokat a kellő időben megkapják és cél elérése érdekében figyelemzetjük a közönséget, hogy polgári csomagoknak szétkülöndítését a karácsonyi idôszakban — ami-nek legtöbbször a szokáson kívül egyéb indító oka nincs — a legszükségesebb mérvre korlátozzák és ezzel a karácsonyi tábori csomagforgalom akadálytalan lebonyolítását a maguk részéről is mozdítsák elő.

El kell kobozni a szökevények vagyonát. Háromszékvarmegye most országos mozgalmat indított a szökevények vagyonának elkobzására végett. A vármegye törvényhatósága elhatározta ugyanis, hogy felír a képviselőházhoz, ahol indítványozni fogja, hogy mindazon vagyon, a kik a háboru elől kiszöktek az országból, tehát a hazá védelme elől menekültek el, koboztassék el azzal a jövedelemmel együtt, amit ezután kapna a szökevény. Háromszékvarmegye Székesfehérvár törvényhatóságának is megküldte ezt a határozatot hasonló határozathozatal végett.

Kleinschmid

:: kapitány ::

eddig még soha nem látott állatokat mutat be.

Köhögés és rekedtség ellen a legjobbknak bizonyult házszer a dr. STÖRK-féle komprimált mellpasztilla. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható Szűts Róbert „Magyar Korona” gyógyszerüzében, Székesfehérvár, Városházter.

GIUMEI kávébehozatal

SZÉKESFEHÉRVÁR

:: (BARÁTOK ÉPÜLETE) ::

Pörkölt kávékeverékek utolérhetetlenek! Saját villamos kávéanyagpörkölte! Telefon 250.

SZINHÁZ.

Zsuzsi kisasszony a színpad szerint operett újdonság, pedig már tavaly láttuk színpadunkon zongorakísérettel igen silány előadásban, úgy, hogy most a pompás zenekarral előadva valóban az újdonság erejével hatott. A „Zsuzsi kisasszony” gyönyörű értékes partitúrája méltóan rozsolzik előideje, a „Tátrajárás” és a „Cigányprimás”-hoz, amelyek evvel egy konyhán, Kálmán Imre kitűnő konyháján készültek. Ennek a pompás muzsikának kitűnő tolmácsolója volt a 35-ösök művészi zenekara, mely ezuttal is remekelt. Andor Zsigmond karnagy mesteri vezényletével. Ami a darab cselekményét illeti, hát az bizony igen sovány, gerinctelen munka. Martos Ferenc és Bródy Miksa jóhírű társaság gyártott már ennél sokkal különb librettót is. Azért néhol a

helyzet-komikum nem tévesztette el hatását és jól mulatott rajta a közönség, mely nem is farkarkodott a tetszésnyilvánításban. A címszerpet, a körülrajongott falusi postáskisasszonyt Albert Böske adta szóhoz, egyik másik énekszámát a lelkes tapokora meg is kellett ismételnie. Falussy István, mint Falsémi kamaráncok remekelt szerepében. Éneke és jellegzetes játéka egyaránt elsőrangú volt. Különösen nagy hatást ért el a kitűnően előadott vídám aktuális kupléival. Mulatóságos figurát mutatott be Krémer Jenő a túzóltó főparancsnok szerepében. Poór Miklós, aki Péterffy szerkesztőt személyesítette, ezuttal is beigazolódott, hogy igen értékes tagja a társulatnak. Varga Béla (riporter) játéka és táncprodukciója szintén kifogástalan volt, csak fájószózott hangját nehéz megszököni. Még figyelemre méltó alakítást nyújtott Bene Emma Szerafin szerepében. Az énekkar is jól működött. (R.)

A mulatózási káromkodásra vizszatérünk.

Heti műsor:

- Dec. 19. D. u. Piros bűgyellárás.
Este: Zsuzsi kisasszony.
- Dec. 20. Tiszavirág. (Zóna.)
21. János vitéz.
22. Lyon Lea. (Ujdonság.)
23. Lyon Lea.
24. (Nincs előadás.)
25. D. u. Drótostót.
- Este: Cigányprimás.
26. D. u. Zsuzsi kisasszony.

Az Uránia színház iroda hírei.

Kleinschmid kapitány északarki vadászati. A sarkvidék titkai, rejtelmek mindig érdekelték a közönséget. Amit azonban e titokról eddig csak írásban olvastunk és fotográfiákból láthattunk, az érdekességben megszaporozva vonul el előtűnő filmen hétfőn és kedden az URANIA vásznan a Bogozólt szigetén tanyázó oroszlánfókák, melyek hossza néha 5—6 méter és család-életük nem egészen harmonikus, mert a hímeknek egész hármuk van, melyeket életre halálra védenek. A Pinguinok csehás alakzata és sokasága, mely néha annyira tömeges, hogy az ott tartózkodó ember életét veszélyezteti. Rozmárok, egyéb csodás és eddig még soha nem látott állatok leterítése és elfogása vonul el előtűnő. A Behring-szoros rettenetes viharai, uszó jéghegyek, melyeken egész élet, sőt még eszkimó lakások is vannak. Erdekés és gazdag sorozata a sarkvidék rejtelmeként kerül elénk, amelyek felött és gyermeket egyaránt érdekelnék és élénken bizonyítják azt, hogy a tudományt eredményesen népszerűsíteni a filmen, nagyon is lehet.

Székhérvár szab. kir. város polgármestere.
16672/1915.

Hatósági hirdmény.

A m. kir. földmivélségügyi miniszter felelő évi december hó 6-án kelt 84785/Eln. 1915. számú körendeletével a hadvezetőség sürgős széna és szalma szükségletének biztosítása érdekében a cs. és kir. hadügyminiszter ural egyetértőleg elrendelte, hogy a hadvezetőség részére önként felajánlott széna, valamint őszi és tavaszi szalma átvételi árát a cs. és kir. katonai parancsnokságok hadbiztonsági a törvényhatóságok első tisztviselőivel egyttiesen fogják megállapítani.

A megállapított árak mindig csak *préseletlen* állapotban levő szénára és szalmára vonatkozhatnak.

Felhívom ennélfogva mindazokat, akik a saját házi és gazdasági szükségletüket meghaladó mennyiségű széna, valamint őszi és tavaszi szalma készlettel rendelkeznek s készletüket megvételeire a hadvezetőség részére önként felajánlják, — ajánlatukat a városi gazdasági hivatalban ezen felhívás közzétételétől számított 8 nap alatt (városház I. em. 10. ajtó) jelentésk be.

Mindazok, akik a nevezett terményeknek a hadvezetőség részére leendő önkéntes felajánlását elmulasztják, — ezeknek a széna és szalma rekvirálása esetén csak az alacsonyabb térítési árak fizetendők meg.

Az eladásra önként felajánlott széna és szalma mennyiségek préseletlére vonatkozólag a cs. és kir. katonai parancsnokságok hadbiztonsági főgnak esetleg a tulajdonosokkal megegyezni.

Ebben az esetben az árak a lehetőség szerint ugy állapotnak meg, hogy azokban a szénának és szalmának a vasuti állomáshoz préselt állapotban történő szállítása bentfoglaltassék; — ha pedig ez nem volna lehetséges, — a préseletlen széna és szalma ára a vasuti távoiságának figyelembe vételével, vagy pedig a fuvardíj kilométerenként egységesen fog megállapítani.

Székhérvár, 1915. dec. 14.

Dr. Saára Gyula,
polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK.

Bárminemű eladásnál és vételnél a legcélszerűbb és legolcsóbb az apróhirdetéseket hirdetni. Egyszeri apróhirdetéseket két sorig 40 fillér, vastagabb betűkkel 80 fillér. Minden további sor 10 fillér. Apróhirdetéseket mindenkor előre fizetendők és a megjelent apróhirdetéseket után igazoló lapokat senkinek sem küldünk. Hirdetési helyek bérleténél nagyobb árendémények vannak. Hírszöveg közötti rendez betűkkel a hirdetés soronkint 40 fillér, vastagabb betűkkel 60 fillér. Olyan hirdetéseket, amelyek a közérkölcösöt sértik, vagy bármi okból a sajtótörvénnyel ellenkeznek, nem közlünk. Ezen kikötés a nyilrtári hirdetésre és nyilatkozatokra is vonatkozik.

Tizenötévesnél idősebb gyermekek jó keresethez juthatnak lapárúsítással.

Géplakatos és gépkezelő felvétel a villamos telepen.

Egy Kren-kalyha csövekkel együtt eladó. Jókai-utca 11.

Karácsonyfadisek, aranyszállak, dióaranyozó, csillagszóró, gyertyátartók, karácsonyi és újévi köszöntőlapok kapható Kaufmann és papírkereskedésében, Kossuth-utca 9. sz.

Kárpitos munkákat újít dolgozást, szőid kivételben és át-Turner Imre Kárpitos és díszítő. Szent István-u. 3 sz.

Hazelas Kigyó-utca 23. számú ház szabad kézből eladó.

Hegedűlni ocsón tanít kottából (budapesti) hegedű tanító, Cim kértetik Horváthné és Rónasnéhoz.

Haszonbérbe adatik 3 darab buza-föld az 1916. gazdasági évi használatra kukorica termelése tudakozni lehet Székesfehérvár, József-utca 3. szám Almássy János zárgondnoknál.

Három hetes úszóborjú eladó Széchenyi u. 59. sz. alatt.

— Újítás a női reform-fűzők ténren; gyári lerakott sikerült szerezenem oly higienikus „Rádium” reform-fűzőkből, melyek a gyomrot teljesen szabadon hagyják, csak a hasat és csipőt fűzik, kényelmes járást és szabad mozgást biztosítanak, ülésnél nem hátrányosak. Vételnél feltétlen csak „Rádium” fűzőt tessék kérni! Egyedüli elárultás egész megyére Vermes Frigyesnél. Blous-újdonságok állandó rak-táron.

Ha csinos és kedves háborus emléket akar szerezni, vegye szobrot három koronáért. A rokkant katonákat segít az emlékszóbor megszerzésével.

Telefon 233. — Telefon 233.

Szombaton és vasárnap,
dec. 18 és 19-én:
FILMUJDONSÁG!

Szalmaláng.

Főuri dráma 3 felvonásban.
Gyöngyösi hegyvidék, Unepélyek és téli sportokkal, a dráma a tiroli havasokban.

Minden szombaton 3 előadás
5, 7, és 9 óraker.

LEGDIVATOSABB

lányka és női filz és tollak, virágok és bárszony kalapformák. mindennemű díszek.

Nagy választék szőrmegarnitúrákban,
Bőrcomode és sárpicők. Katonai felszerelés kapható

Kováts Antal Székesfehérvár. Városházter. —